

'Kamer wil steun koop eigen aandelen', kopt *de Volkskrant* van 25 maart jl. Werknemers moeten fiscale steun krijgen voor het verwerven van aandelen in het bedrijf waar ze werken. Een kamermeerderheid heeft staatssecretaris Vermeend gevraagd om dit voorstel (begroot op ca. zestig miljoen gulden) uit te werken.

Dat is om verschillende redenen een merkwaardig standpunt. Om te beginnen is het strijdig met één van de hoofdlijnen van de nota 'Belastingen in de 21ste eeuw' van Vermeend en Zalm. De bewindslieden bepleiten een fiscale 'grondslagverbreding'. Dat wil zeggen: beperking van de woekering van aftrekposten en belastingvoordelen die, overigens mede onder hun eigen verantwoordelijkheid, heeft plaatsgevonden. De Kamer stemde op 23 maart met dat streven in. Maar waarom dan op 24 maart weer een nieuwe aftrekpost voorgesteld? (Vermeend gaat voor het plan financiële dekking zoeken.)

Nu kan het zijn dat het aandelenbezit van werknemers zo'n groot maatschappelijk belang vertegenwoordigt, dat we de belastingnota in dit opzicht maar even moeten vergeten. Daarvoor is echter nog niet het begin van een bewijs geleverd.

Veel topmanagers krijgen hun salaris tegenwoordig voor een deel in aandelen (opties) uitgekeerd. De 'gewone' werknemer wil, begrijpelijkerwijs, van dergelijke lucratieve beloningen meeprofitieren. Maar die hele ontwikkeling roept wel tal van vragen op. Is een verstrengeling van het belang van management resp. werknemers met dat van de kapitaalverschaffers op lange termijn wel een goede zaak? En als dat al zo is: moeten we die ontwikkeling dan ook nog eens met gemeenschapsgeld gaan ondersteunen?

Een serieuze visie op vermogensspreiding of -aanwasdeling, waarmee zo'n stap wellicht (?) gerechtvaardigd zou kunnen worden, is nergens te bespeuren. De Tweede Kamer wekt aldus de indruk, zich voornamelijk te laten leiden door een modieus 'volkskapitalistisch' sentiment - gevoed door een hoogconjunctuur op de beurs en door een toenemende fixatie van het Nederlandse bedrijfsleven op een zo groot mogelijke winst-per-aandeel ('shareholder value').

En dan nog een kleinigheid. De regeringspartijen beroemen zich erop (net als PvdA en CDA in het vorige kabinet) dat de herstructurering van de verzorgingsstaat in ons land de inkomensverschillen niet sterk heeft doen oplopen. Daar valt op zichzelf al het nodige op af te dingen. Zo heeft het Sociaal en Cultureel Planbureau berekend dat het inkomen van uitkeringsgezinnen in de periode 1983-1994 ruim dertig procent bij dat van werknemersgezinnen is achtergebleven.

Maar de betrokken partijen vergeten er bovendien altijd één ding bij te vertellen: dat ze de inkomensachterstand die ze met de ene hand proberen te beperken (bijvoorbeeld in de vorm van herstel van de koppeling tussen lonen en uitkeringen), met de andere hand weer vergroten. Door een sterke verhoging van het arbeidskostenforfait (voor werkenden); door riant spaar(loon)regelingen (voor werkenden); en nu dan weer door een subsidie op aandelen (voor werkenden).

'Kamer wil steun koop eigen aandelen'. Wanneer gaat het parlement zelf eigenlijk naar de beurs?

Shareholder value

PAUL KALMA

*Directeur Wiardi Beckman
Stichting; redacteur S & D*